

UIT DE SCHRIFT

Geen isoleeringsmogelijkheid.

...maar Israël heeft geen kennis; Mijn volk verstaat niet. Jesaja 1:3b.

Wij moeten het accent eens leggen op ISRAËL, het gehele door den HEERE uit Egypte geroepen volk, en op MIJN VOLK, het als één verbondsgemeenschap behandelde Israël. ISRAËL heeft geen kennis, MIJN VOLK verstaat niet. Tot dit Israël behoort ook Jesaja, en behalve Jesaja ook een kring van getrouwen, die nog wel kennis heeft en nog wel verstaat. Zij weten nog, dat de HEERE waar maakt, wat Hij gezegd heeft, dat Hij zegen en vloek beide handhaaft in Zijn volk. Maar hoe wel zij nog getrouw zijn, en in Zijn wegen wandelen, als ISRAËL zich niet bekeert, als het VOLK niet terugkeert, dan kan deze kleine groep den ondergang van Israël ook niet meer tegenhouden. Zij gaan dan straks met het geheel, met de ontrouwen en ongehoorzamen tezamen in ballingschap. Zij kunnen zich van de verbondsgemeenschap niet isoleren en zeggen: „Heere, wij hebben in Uwe wegen gewandeld, Uwe inzettingen onderhouden, bewaar ons, Heere, doe ons in vrede wonen hier in Kanaän”. Zij hebben geen isoleeringsmogelijkheid, want zij zijn één met dit volk, zij vormen met de anderen de eenmaal geroepen en verkoren verbondsgemeenschap „om Gode dankbaar voor Zijn verlossing te leven”. Zoo was het ook met de zeven duizend, die hun knie voor Baäl niet gebogen hadden. Zij werden ook drie jaren lang meegeteisterd door zonnedroogte en hongersnood. En straks zitten de getrouwen ook in ballingschap, hebben dan ook hun levensglorie verloren, en zijn ook geworden „een gekrookt riet en een rookende vlaswiek”.

En zij, de gehoorzamen, hebben ook hun eenheid met het geheel nimmer ontkend; zij hebben niet gezegd: „wij zitten hier onrechtvaardig in Babel. Wij waren toch getrouw, en dienden den HEERE”. Zij hebben beleden, dat er voor hen geen isoleeringsmogelijkheid was, omdat God, de verkiezende God, hen samengevoegd had tot één volk, tot ISRAËL.

Wij durven het VOLK Gods, het ISRAËL, niet meer concreet te zien en concreet te maken. Wij durven ons wel te isoleren van het geheel en te denken, dat ons leven en levensglorie als kind des koninkrijks niets te maken heeft met het geheel, met den bloei van het christenvolk hier in Nederland. En door veler isoleeringswellust wordt niet meer verstaan, dat, indien wij als christenvolk niet gehoorzaam den Heere dienen naar Zijn bevel, en als geheel niet worstelen om een eenheidsfront naar Zijn gebod, dat wij dan hier met elkander terrein verliezen, wij niet meer den Satan binden, maar hij ons bindt, dat wij met elkander moeten prijsgeven, wat voor het koninkrijk Gods veroverd werd. Nog nader gepreciseerd, dat wij dan straks onze christelijke scholen kwijt zijn, of onze invloed verliezen op de regering van den staat, of geslagen worden in de boeien van den „totaliteitsstaat”. Wij gaan dan met elkander in „ballingschap”, komen tezamen onder de machtssfeer van het rijk der duisternis. En deze machtssfeer van den vorst der duisternis, het verkeer, waar hij „heer” is, dat is toch het eigenlijke geweest van de Babylonische ballingschap, zoodat dan ook de harpen aan de wilgen kwamen te hangen.

En als het zoover is, als wij als geheel, als christenvolk de zaak van Gods koninkrijk zoo bedorven hebben, dan kunnen de enkele getrouwen, die overgebleven worstelaars om de glorie van Zijn Naam en van Zijn volk, het ook niet meer houden en kunnen zij ook niet meer blijven staan op de veroverde punten van het koninkrijk Gods. Zij worden dan met het geheel achteruitgedrongen, en gaan met het geheel onder „vreemde heerschappij”.

Wij hebben ook anno 1936, ook in dit jaar „onzes Heeren” geen isoleeringsmogelijkheid. Wie zelf getrouw wil zijn in het werk Gods, die moet legelijk de ontrouwen oproepen naar het gebod, omdat God EEN volk heeft. Gij kunt niet zeggen: „Ik en mijn huis, wij dienen den Heere”, en u van de ontrouwen en ongehoorzamen ontdoen. Gij gaat straks ook terug, als de gansche kudde terugmoet, zij moet ook uw tribuut betalen aan „vreemde heeren”, als er betaald moet worden. Gij kunt dan niet zeggen, dat ge Gods weg niet verstaat, want de Heere had één volk, dat in zijn geheel getrouw had te zijn.

Wie den Heere vreest gelooft dan ook in solidaire schuld, omdat het is één Heer, één geloof, één doop. Hij kan dan wat hem zelf aangaat getrouw zijn. En hij ziet de concrete ernst, dat ieder, die zich isoleert van het geheel, en genoeg heeft aan zijn „uren met God” reeds bezig is om het geheel te verraden aan den Antichrist. Hij worstelt op zijn plaats en naar zijn mogelijkheden, dat allen weer het gebod doen, en wederkeren tot den waarachtigen dienst des Heeren. Hij weet wel, uiteindelijk zijn wij niet verloren; het blijft waar: „wij zullen d'eerkroon dragen, door U, door U alleen, om 'teuwig welbehagen”. Maar door onze

gemeenschappelijke schuld gaat er dan heden zoo ontzaggelijk veel verloren, wat God ons gegeven had en wat Hij ons deed veroveren voor Zijn koninkrijk.

De glorie van het koninkrijk Gods is eenmaal verdwenen in Sardis, in Laodicea. Ook daar hebben de enkele getrouwen deze glorie niet kunnen bewaren.

Laten wij toezien.

Geen isoleeringsmogelijkheid.

H.

v. d. B.

KERKELIJK LEVEN

Indrukken van de Generale Synode.

Zesde hoogleeraar.

De Woensdag der vorige week is voor een groot deel besteed aan de kwestie van de benoeming van een zesden hoogleeraar aan de Theol. Hoogeschool. Men weet, dat uit de kerken een spontane actie is opgekomen te dezer zake, zulks in aansluiting aan een bij officiële gelegenheid door Prof. Dr S. Greijdanus, destijds rector, uitgesproken wensch. Nadien is door de professoren een voorstel dienaangaande ingediend; de curatoren hebben in meerderheid dit voorstel in beginsel aanvaard. Er was wel een minderheid, die op de financiële bezwaren meer den nadruk legde, doch tegen de uitgesproken wenschelijkheid had ook deze minderheid zich met geen enkel woord uitgesproken.

Het is duidelijk, dat dit belangrijke feiten zijn, die het voorstel een zeer goede kans boden.

Nu was evenwel door de rapporterende commissie er terecht de aandacht op gevestigd, dat de Curatoren, al spraken ze in meerderheid zich vóór de instelling van den nieuwen kathedier uit, nog niet de gronden daarvoor hadden aangegeven. Zij stelden dus voor, zich in deze synode over deze zaak nog niet uit te spreken. Daaraan had de commissie volkomen gelijk. Ieder was het er over eens, dat een gemotiveerd voorstel eerst ter tafel zijn moest (dit was nog niet geschied, wijl men de financiële voorziening nog niet voldoende achtte). Evenwel — bij mij persoonlijk leefde het bezwaar, dat als men hierbij bleef staan, de kwestie aan de orde zou kunnen komen in 1939, doch ook wel heel veel later, b.v. in 2039. Daarom werd door mij een amendement ingediend, dat de bedoeling had, er voor te zorgen, dat de zaak in elk geval in 1939 ter tafel komen zou. Gelukkig vond deze gedachte bijval; na eenig heen en weer praten is een gemeenschappelijk voorstel van allen, die over deze kwestie van-tempo zich hadden doen hooren, aangenomen, waardoor is vastgesteld, dat de Curatoren een nadere uiteenzetting zullen geven van de gronden, waarop zij in beginsel het voorstel der hoogleeraren aanvaardden.

Persoonlijk verlijdt mij deze gang van zaken zeer. Ik vroeg water, maar men gaf mij melk en boter.

Dreigde er eerst gevaar, dat deze aanvaarding in beginsel van het professorenvoorstel op den achtergrond gedrongen zou worden en in het vergeetboek zou raken, ze is thans in des te helderder licht geplaatst. Wenschelijk is de nieuwe kathedier niet alleen om wetenschappelijke, doch ook om billijkheidsredenen. De Vrije Universiteit beschikt naast de theologische professoren ook nog over drie hoogleeraren van de literarische faculteit, die aan de theologische studenten van het eerste jaar college gaven. Het is daarom billijk, dat Kampen door uitbreiding van het hoogleerarencollege de kans ontvange even goed te doceeren als Amsterdam. Gelijke monniken, gelijke kappen.

De „gezangen”.

„Er is nog al veel bezoek”, zegt de voorzitter met een oolijk glimlachje tegen de galerij; „en daarom zullen we maar aan de gezangen beginnen”.

De bespreking werd begonnen met de opmerking, dat onder de 100 bezwaarschriften vele gedrukte formulierstukken waren en voorts vele gelijkluidende argumenten werden gebezigd. Dat neemt al dadelijk veel van de waarde weg voor het besef dergenen, die de waarde van een bezwaarschrift afmeten naar het persoonlijk „ernest te doen gekregen hebben”, welk besef, naar aangenomen worden mag, bij velen der juist op dit punt bezwaarden leven zal. Bij de opsomming van de argumenten der bezwaarden kwam in het rapport ook ter sprake het feit, dat er oneenigheid en verkoeling door ontstaan was in sommige plaatsen. De commissie antwoordde, dat dit grootendeels te wijten was aan de leiders en instigatoren van dit met formulieren werkende verzet, dat uit 66 plaatsen door 3153 onderteekenaars was geopenbaard. Een klein getal, zei de commissie, als men ziet op de ondernomen actie. Anderen, onder wie Prof. Greijdanus, vonden het getal niet zoo klein; er zijn er immers, die hun bezwaren niet in dergelijke papieren te kennen geven. De rapporterende commissie zelf trouwens erkende — en dat eert haar — dat er nog wel meer bezwaarden zullen zijn, maar dan zulken, die niet om zulke „middelmatige” dingen verdeeldheid willen. Het rapport ging in details op de bezwaarschriften in; het is te hopen, dat de schrijvers der bezwaarschriften het rapport in zijn geheel zullen lezen. Bij hun kerkeraad kunnen zij een exemplaar van het rapport verkrijgen, zoodra het gedrukt zal zijn. Ja, nog op andere manier zal de synode voor publicatie zorgen.

(Zie vervolg blz. 422.)

Man-eater! 1)

Heden verwissel ik het stuur van mijn Opel-Jetje met het rad van een touringcar en rijd u zonder haltes de zaal van Enkrateia binnen.

Dat is nog altijd een waagstuk, want aan advocaten van het advocaatje ontbreekt het ons niet. Tot de terafim van het calvinisme (met een kleine c.s.v.p.) behooren de glazen goden met hun logge buiken en de slanke godinnen op hun ranke voetjes uit de bel-étage van een buffet.

Boven dezen kristallen tempel hangt men dan gaarne de bleke, magere trekken van Johannes Calvijn.

Zoo krijgt men als het ware een Schuttersmaaltijd op Gereformeerden grondslag.

Aan een meestal matig gebruik uit die glazen gaat een onmatige vereering van die glazen gepaard en dat laatste is zeker het bedenkelijkst!

Mijn Broeder in den heiligen dienst van Jezus Christus op deze aarde, ik moet een woord met u spreken.

Wéét u, dat er onder ons volk — dat volk dat wij moeten roepen tot de gehoorzaamheid des Verbonds en tot het leven Gods — dat er onder ons volk een vergunning of biervolof is op elke 250 inwoners? Het spreekwoord is niet waar, dat zegt: als God een kerk bouwt, zet de duivel er een kapelletje naast. Neen, als God één kerk bouwt, stampet de duivel een dozijn kapelletjes uit de grond!

Wéét u, dat er onder ons volk twintig duizend volslagen dronkaards zijn? Herinner u dat de Heiland eens een zereis maakte om één bezeten mensch te genezen, wat doet gij voor de twintig-duizend?

Wéét u, dat er jaarlijks als slachtoffers van het verkeer onder ons volk 700 dooden vallen en tien-duizend menschen worden gewond? Dat het slokje van den bestuurder beteekent een bloedplas op den weg? Als een tigger in Indië één mensch verslindt, weergalmt de kreet door de dessa's: man-eater! de buksen worden geladen en het ondiep neergeveld, zult gij uw vrouwen en kinderen laten doodrazen en daarbij zeggen: Prosit?

Wéét u, dat het Alcoholisme — aanvankelijk energiek teruggedrongen — weer veld wint en in haar banier heeft geschreven: De Jeugd naar de kroeg? Wee dezen verwoester, die niet verwoest wordt!

Neen, ik beticht u niet van onmatigheid, ik geloof dat gij slechts bij gelegenheden drinkt... ei, mijn broeder, waarom toch al die ampele verontschuldigheden?

Maar herinner u, dat gij een Calvinist zijt! Als Calvinist moogt gij u nooit isoleren van uw volk, maar hebt gij krachten uw beginselen mede te werken aan een volkscultuur, die van de zonde afgekeerd is en gegrond op de geboden Gods!

Gij zijt er niet mede af, dat gij reciteervereenigingen hebt die met gebed beginnen, maar gij hebt heel het leven van uw volk, ook op de terreinen van recreatie en ontspanning, te brengen onder de tucht der genade.

Onze vaders hebben dat beter verstaan dan wij. Een voorbeeld.

In mijn jeugd voerden de Calvinisten een fellen strijd voor de afschaffing van de kermissen. Waaróm toch? Zij gingen er toch niet heen! Zij hadden gezag genoeg over hun kinderen om die te weerhouden, zijnde toen nog anti-revolutionair óók in hun huisgezin. Maar zij wisten één ding heel goed, dat hun stad van Jezus Christus was en zij zeiden het in de gemeenteraden, dat men in een stad Gods geen kermistest zou spannen!

In die dagen kende ik een vroom christen, die niet van de gereformeerde confessie was. Hij waarschuwde wel zeer trouw de menschen, maar voor een strijd tegen de kermis voelde hij niets. Zijn redeneering was ongeveer zoo: God gunt Zijn kinderen zooveel, laat die arme wereld de kermis maar hebben!

Deze man was een onthouder in principiëlen zin en daarom voelde hij voor een methodische onthouding niets.

Maar gij, die geen onthouders zijt, die in Christus alles het uwe weet en uzelf met dat alles Gódes, gij zult u aan de worsteling voor een christelijke volkscultuur niet mogen onttrekken, ook op dit terrein niet.

Waar noodig, ook door methodische onthouding.

N. B.

1) Menscheneter.